

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Kön spelar roll

Statistik om kvinnor och män på Gotland

Gotlands län 2019

Innehåll

- 7** **Befolkning**
- 14** **Makt och inflytande**
- 18** **Ekonomi och förvärvsarbete**
- 34** **Utbildning**
- 40** **Barn och familj**
- 46** **Hälsa**
- 53** **Våld**

Fickbokens kapitel följer regeringens organisering av jämställdhetspolitiken. Det övergripande målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Där efter följer sex delmål som redovisas i början av varje kapitel.

Utgiven av: Länsstyrelsen i Gotlands län

Titel: Kön spelar roll – Statistik om kvinnor och män på Gotland

Tryckeri: iVisby tryckeri, Visby

Tryckår: 2019

Förord

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det är det övergripande målet för Sveriges jämställdhetspolitik. Därtill finns sex delmål som handlar om makt och inflytande, ekonomi, utbildning, obetalt hem- och omsorgsarbete, hälsa samt att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Det är regeringens ambition att Sverige ska vara ledande i genomförandet av FN:s Agenda 2030 där ett av de globala målen är att uppnå jämställdhet och alla flickors och kvinnors egenmakt.

Länsstyrelsen på Gotland har i uppdrag att arbeta för att de jämställdhetspolitiska delmålen får genomslag i länet såväl som att bidra till genomförandet av Agenda 2030. Som ett led i det tar länsstyrelsen fram könsuppdelad statistik för Gotland. Fickboken i din hand är den sjätte i ordningen vilket gör att utvecklingen kan följas över tid. Könsuppdelad statistik är ett viktigt verktyg för att synliggöra kvinnor och män, flickor och pojkars orättvisa förutsättningar och villkor i samhället. För om vi inte vet hur samhället ser ut, hur ska vi då kunna arbeta mot strukturerna som värderar ens person utifrån vilket kön en person ser ut att ha? Att tänka på kön utifrån kvinnligt-manligt är begränsande i sig och stänger ute de av oss som bryter samhällets normer för kön och könsidentitet. Att länsstyrelsen presenterar statistik baserat på kön handlar om hur regeringens jämställdhetspolitik ser ut i dagsläget. Vi ser det även som ett sätt att belysa de strukturer vi har att jobba med – genom att synliggöra våra stängsel kan vi montera ner dem!

Sverige har internationellt sett kommit långt när det gäller att minska orättvisorna mellan kvinnor och män, det är något vi ska vara stolta över. Samtidigt visar statistiken att vi har en lång väg kvar att gå. Kvinnors ekonomi är fortfarande sämre än mäns genom lägre lön för likvärdigt arbete och genom undervärdering av kvinnodominerade sektorer såsom vård och omsorg. Kvinnor som tar plats, exempelvis politiker och journalister, hotas mer och grövre än sina manliga kollegor. I Sverige mördas mellan 13–20 kvinnor per år av en nuvarande eller tidigare partner, ofta en man.

Det kunskapsunderlag du nu håller i din hand är oerhört viktigt. Med utgångspunkt från vår gemensamma kunskap om begränsande strukturer som leder till diskriminering och våld kan vi på olika sätt med stöd av fickboken fortsätta arbetet med att bekämpa ojämställdheten tillsammans. Jämställdhet är livsviktigt, på riktigt!

Anders Flanking
Landshövding

Sofia Nordström
Jämställdhetsstrateg

Caisa Skoggren
Jämställdhetsstrateg

Jämställdhet – jämlikhet

Jämställdhet – begreppet avser förhållandet mellan kvinnor och män. Deras möjligheter och skyldigheter att på likvärdiga villkor forma samhället och sina egna liv.

Jämlikhet – är ett bredare begrepp som innefattar fler förhållanden än de mellan kvinnor och män. Jämlikhet handlar om att det ska vara rättvisa förhållanden mellan individer och grupper i samhället oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder (diskrimineringsgrunderna). Jämställdhet är en del av jämlikheten.

Kvantitativ och kvalitativ jämställdhet

Denna statistiska sammanställning över jämställdheten på Gotland ger endast en uppfattning om den kvantitativa jämställdheten. Den mäter antal, fördelning och förhållanden mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Målet för den kvantitativa jämställdheten är när könsfördelningen ligger mellan 40 och 60 procent. Detta mått säger dock lite om den kvalitativa jämställdheten. En kvalitativ jämställdhet innebär att både kvinnors och mäns erfarenheter, kompetens och livsvillkor synliggörs, beaktas och tas tillvara. I den kvalitativa jämställdheten är synliggörandet av normer och olikt bemötande centralt att belysa.

Könsuppdelad statistik

Riksdagen har beslutat att all offentlig individbaserad statistik ska vara könsuppdelad (förordning 2001:100, §14). Det innebär att statistiken ska vara insamlad, analyserad och presenterad efter kön.

Jämställdhetsintegrering

Könsuppdelad statistik är ett sätt att få fram kunskap om ojämställdheten i samhället. Men för att bekämpa ojämställdheten behövs fler verktyg. Den strategi regeringen använder för arbetet för ökad jämställdhet kallas för jämställdhetsintegrering. Det innebär att jämställdhet ska beaktas i planering, utförande och beslutsfattande på alla nivåer och inom alla samhällsområden.

Viktiga faktorer för att nå jämställdhet är att:

- Det finns tydliga mål för vad organisationen vill uppnå med jämställdhetsarbetet.
- Målen och arbetet för att nå dem följs upp och utvärderas.
- Det finns kunskap om vad ett jämställdhetsperspektiv innebär för verksamheten.
- Det finns en tydlig vilja hos ledning och medarbetare och avsatta resurser för att driva arbetet.
- Det finns kunskap om metoder och verktyg för att väga in jämställdhet i arbetssätt och rutiner samt någon form av stöd och samordning för detta.

Jämställdhetspolitikens övergripande mål:

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Befolkning

Befolkningen

Antal 31 december 2018

	Kvinnor	Män	Totalt
Visby tätort	12 573	11 699	24 272
Övriga Gotland	17 103	17 874	34 977
Länet	29 676	29 573	59 249
Riket	5 087 747	5 142 438	10 230 185

Källa: SCB, Registret över totalbefolkningen

I Visby tätort bor det fler kvinnor än män. På övriga Gotland bor det fler män än kvinnor. I länet som helhet finns det fler kvinnor än män men i riket som helhet är förhållandet det omvända.

Befolkningen efter åldersgrupp

Procentuell fördelning 31 december 2018

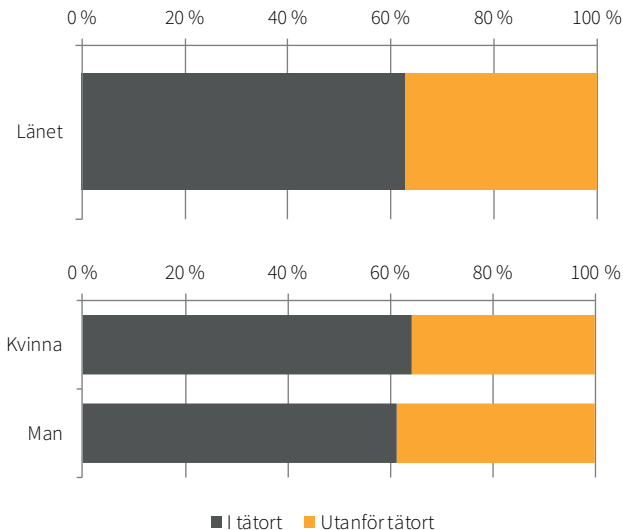
	Kvinnor			Män		
	0-19	20-64	65-	0-19	20-64	65-
Visby tätort	19	55	26	22	58	20
Övriga Gotland	21	53	27	21	52	26
Länet	20	54	27	22	54	24
Länet 2014	20	55	25	21	57	22
Länet 2012	20	56	24	22	57	21
Länet 2010	21	56	23	23	58	20
Riket	23	56	21	24	58	18

Källa: SCB, Registret över totalbefolkningen

I Visby tätort är andelen kvinnor över 65 år betydligt högre än andelen män över 65 år. Andelen av befolkningen i länet som är över 65 år är högre än i riket.

Befolkning i och utanför tätorter

Procentuell fördelning 31 december 2018

Källa: SCB, Tätorter; arealer, befolkning

Det är 63 procent av befolkningen i länet som bor i tätorter, det vill säga bor i ett område med sammanhängande bebyggelse med minst 200 invånare. Kvinnor bor i tätorter i högre utsträckning än män.

Befolkning efter nationell bakgrund

31 december 2018

	Antal		Procentuell fördelning			
	Länet		Länet		Riket	
	Kvinnor	Män	Kv	M	Kv	M
Inrikes födda	27 560	27 234	93	92	81	81
varav						
två inrikes födda föräldrar	25 417	25 203	86	85	68	67
en inrikes och en utrikes född förälder	1 742	1 653	6	6	7	8
två utrikes födda föräldrar	401	378	1	1	6	6
Utrikes födda	2 116	2 339	7	8	19	19
varav						
bosättningsstid i Sverige						
0–4 år	665	964	2	3	4	5
5– år	1 359	1 310	5	4	15	14
uppgift saknas	92	65	0	0	0	0
Totalt	29 676	29 573	100	100	100	100
Utrikes födda efter födelseregion						
Norden	413	287	20	12	14	10
varav						
Danmark	45	42	2	2	2	2
Finland	285	169	14	7	9	6
Island	7	6	0	0	0	0
Norge	76	70	4	3	2	2
EU utom Norden	436	581	21	25	18	19
Utanför EU och Norden	1 267	1 471	60	63	68	70

Källa: SCB, Registret över totalbefolkningen

Utrikes födda

Procentuell fördelning 31 december 2018

	Norden		EU utom Norden		Utanför EU och Norden	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Visby tätort	17	9	18	20	65	71
Övriga Gotland	22	16	23	30	55	55
Länet	20	12	21	25	60	63
Länet 2014	25	17	24	27	51	56
Länet 2011	27	18	23	27	49	55
Länet 2008	30	20	25	27	45	52
Riket	14	10	18	19	68	70

Källa: SCB, Registret över totalbefolkningen

I Visby tätort kommer den högsta andelen utrikes födda från ett land utanför EU och Norden. På övriga Gotland, i länet och i riket är mönstret detsamma.

Det finns fler utrikes födda män än utrikes födda kvinnor i länet och något fler inrikes födda kvinnor än inrikes födda män. Av de utrikes födda som bor i länet är det vanligast att man är född i ett land utanför EU och Norden och att man bott i Sverige i över 5 år. Det vanligaste landet som man är född i om man är utrikes född från Norden, är Finland. Andelen inrikes födda kvinnor och män är högre i länet än i riket.

In- och utflyttningar

Antal 2018

	Inflyttade		Utflyttade		Flyttningsöverskott	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Visby tätort	1 245	1 301	1 000	1 085	245	216
Övriga Gotland	1 198	1 240	1 080	1 062	118	178
Länet*	1 399	1 525	1 036	1 131	363	394
Länet 2014	1 185	1 099	1 097	1 069	88	30
Länet 2011	1 109	1 040	1 051	986	58	54
Länet 2008	981	991	1 050	973	-69	18
Riket	62 154	70 448	21 828	25 153	40 326	45 295

* På länsnivå ingår inte in- och utflyttningar mellan tätort och övriga Gotland.

Källa: SCB, Registret över totalbefolkningen

Flyttningsöverskott inom/utanför länet

Antal inflyttningar minus utflyttningar 2018

	Inom länet		Till/från länet		Till/från utlandet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Visby tätort	112	102	72	22	61	92
Övriga Gotland	-112	-102	165	153	65	127
Länet	0	0	237	175	126	219
Länet 2014	0	0	88	30	50	66
Länet 2011	0	0	58	53	-5	29

Källa: SCB, Registret över totalbefolkningen

Delmål 1:

En jämn fördelning av makt och inflytande

Makt och inflytande

Ledamöter i kommunfullmäktige

Efter parti och valen år 2014 och 2018. Antal, könsfördelning (%)

	2014			2018		
	Antal	Könsfördelning		Antal	Könsfördelning	
		Kvinnor	Män		Kvinnor	Män
Socialdemokraterna	21	48	52	18	50	50
Centerpartiet	14	50	50	18	50	50
Feministiskt initiativ	1	100	0	2	50	50
Kristdemokraterna	2	50	50
Liberalerna (tidigare Folkpartiet)	4	25	75	3	33	67
Miljöpartiet de gröna	8	50	50	4	50	50
Moderaterna	13	46	54	11	27	73
Sverigedemokraterna	3	0	100	6	50	50
Vänsterpartiet	7	57	43	7	57	43
Totalt	71	46	54	71	47	53

Källa: Valmyndigheten

Chefer efter sektor och huvudgrupp

16–64 år. Antal 2017

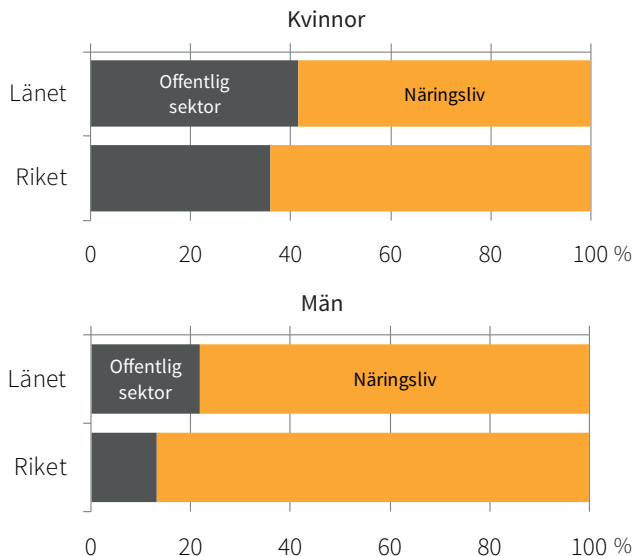
	Offentlig sektor		Näringslivet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Chefer inom bank, finans och försäkring	-	-	6	11
Chefer inom ekonomi, personal, marknadsföring och försäljning samt annan administration m.m.	41	38	113	173
Chefer inom hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	139	76	47	28
Chefer inom IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvksamhet samt tillverkning m.m.	6	29	34	197
Chefer inom utbildning	44	23	19	7
Chefer inom övrig servicenäring	-	..	83	122
Politiker, verkställande direktörer och högre ämbetsmän m.fl.	5	5	28	79
Totalt	235	171	330	617

Källa: SCB, Yrkesregistret

Avser förvärvsarbetande anställda och dagbefolkning d.v.s. arbetar i länet men kan bo i ett annat län.

Chefer efter sektortillhörighet

16–64 år. Procentuell fördelning 2017

Källa: SCB, Yrkesregistret

Avser förvärvsarbetande anställda och dagbefolkning d.v.s. arbetar i kommunen/länet men kan bo i en annan kommun/län.

Manliga chefer arbetar i större utsträckning än kvinnliga chefer i näringslivet. I länet arbetar 78 procent av de manliga cheferna och 58 procent av de kvinnliga cheferna i näringslivet. I riket jobbar 87 procent av de manliga cheferna i näringslivet, och 64 procent av de kvinnliga cheferna.

Delmål 2:

Ekonomisk jämställdhet

Ekonomi och förvärvsarbete

Sammanräknad förvärvsinkomst

För personer 20–64 år 2017. Antal kronor i 1 000-tal

	Medelinkomst		Medianinkomst	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	269	307	275	315
Länet 2013	236	273	242	277
Länet 2010	216	252	222	256
Länet 2005	184	220	189	218
Riket	292	365	290	351

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

Sammanräknad förvärvsinkomst består av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. I inkomst av tjänst ingår förutom löneinkomst även inkomst från pension, sjukpenning och andra skattepliktiga ersättningar från Försäkringskassan. Medelinkomst är inkomstsumman dividerad med antal inkomsttagare. Medianinkomsten är det mittersta värdet när alla inkomsttagares inkomster sorteras i storleksordning. Personer med förvärvsinkomst=0 kronor ingår.

Disponibel medelinkomst för familjer

Antal kronor i 1 000-tal

	Gifta/sambo		Ensamstående kvinnor		Ensamstående män	
	utan barn	med barn*	utan barn	med barn*	utan barn	med barn*
Länet	509	620	218	309	237	337
Länet 2013	427	552	182	306	202	350
Länet 2010	385	510	169	271	189	310
Länet 2005	305	396	136	219	149	251
Riket	560	714	229	338	265	445

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

*barn under 20 år

Disponibel inkomst är summan av alla inkomster och transfereringar (t.ex. barn- och bostadsbidrag samt försörjningsstöd) minus slutlig skatt.

Personer med hög respektive låg sammanräknad förvärvsinkomst

Andel (%) av befolkningen 20–64 år 2017

	Höga inkomster		Låga inkomster	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	8	15	19	19
Riket	14	26	21	19

Källa: SCB, Inkomst- och taxeringsregistret (I o T)

Sammanräknad förvärvsinkomst består av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. I inkomst av tjänst ingår förutom löneinkomst även inkomst från pension, sjukpenning och andra skattepliktiga ersättningar från Försäkringskassan.

Höga inkomster: 20 procent av befolkningen som har en inkomst på minst 453 400 kr.

Låga inkomster: 20 procent av befolkningen som har en inkomst på högst 130 700 kr.

Hushåll med ekonomiskt bistånd

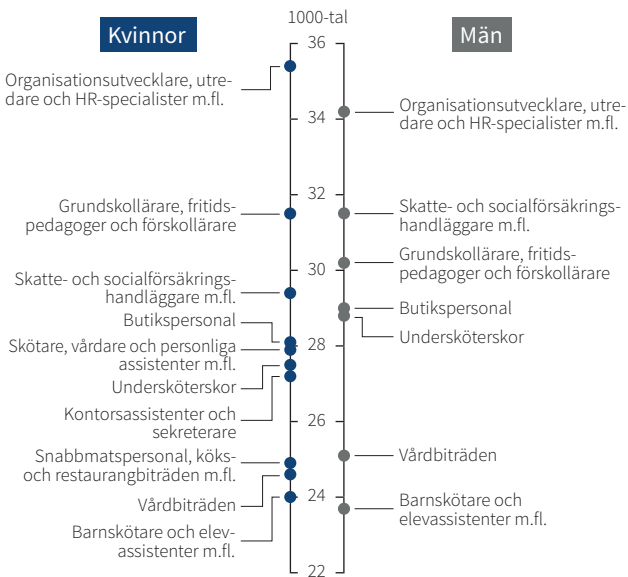
Antal 2017

	Gifta par/samboende		Ensamstående			
			kvinnor		män	
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn
Länet	41	134	274	166	575	26
Riket	9 893	28 504	48 972	31 599	88 926	6 375

Källa: Socialstyrelsen

Den vanligaste biståndstagaren är en ensamstående man utan barn. Därefter kommer en ensamstående kvinna utan barn. Det minst förekommande hushållet som erhåller ekonomiskt bistånd består av en ensamstående man med barn. Detta gäller i länet liksom i riket.

Genomsnittlig månadslön i de 11 största yrkesgrupperna i länet 2017

Källa: SCB och Medlingsinstitutet Fyra kategorier går inte att jämföra p.g.a. för litet urval

I fyra av de elva största yrkesgrupperna i länet har män en högre genomsnittlig månadslön än kvinnor. Störst är skillnaden i gruppen skatte- och socialförsäkringshandläggare m.fl.; 2100 kronor. I tre av yrkesgrupperna har kvinnor en högre genomsnittlig månadslön än män. I gruppen grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare är skillnaden som störst; 1 300 kr.

Förvärvsarbetande

Andel (%) i respektive åldersgrupp 2017

	20–34 år		35–54 år		55–64 år		20–64 år	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Visby tätort	70	69	87	86	78	78	79	78
Övriga Gotland	76	78	87	89	79	82	82	84
Länet	73	74	87	88	78	80	81	82
Riket	72	74	84	86	75	77	78	80

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

I åldersgruppen 20–64 år är andelen förvärvsarbetande kvinnor och män högre på övriga Gotland än i Visby tätort. Skillnaden är tydligast i åldersgruppen 20–34 år. I åldersgruppen 20–64 år har länet en högre andel förvärvsarbetande jämfört med riket. I alla åldersgrupper i länet och i riket är andelen förvärvsarbetande högre bland män än bland kvinnor.

Utrikes födda förvärvsarbetande

Andel (%) i respektive åldersgrupp 2017

	20–34 år		35–54 år		55–64 år		20–64 år	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Visby tätort	50	48	71	71	63	61	63	60
Övriga Gotland	45	56	64	61	63	65	58	60
Länet	48	52	67	66	63	63	61	60
Riket	50	60	66	70	57	60	59	65

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Förvärvsarbetande efter födelseregion

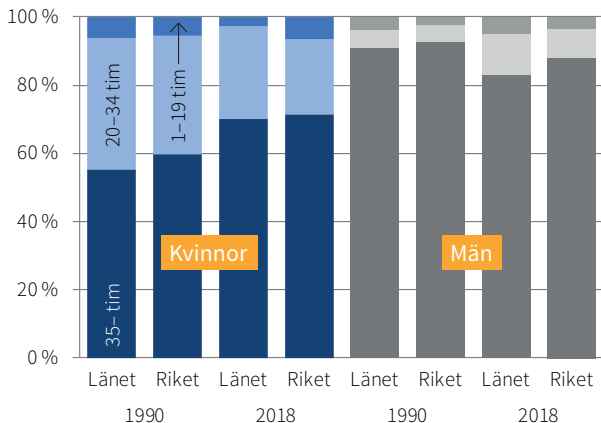
20–64 år. Andel (%) 2017

	Sverige		Norden utom Sverige		EU utom Norden		Utanför EU och Norden	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Visby tätort	81	81	77	56	69	58	59	61
Övriga Gotland	83	86	68	76	63	68	54	51
Länet	82	84	72	68	65	64	56	57
Riket	84	85	71	67	67	71	55	63

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Sysselsatta efter vanligen arbetad tid

Procentuell fördelning 1990 och 2018

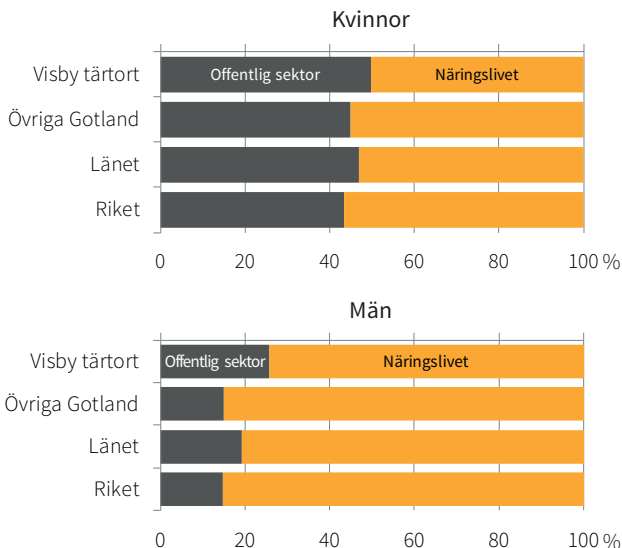
Källa: SCB, Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

Vanligen arbetad tid är den arbetstid som personen skulle arbeta enligt överenskommelse.

År 1990 arbetade 55 procent av kvinnorna i länet heltid. År 2018 hade andelen ökat till 70 procent. Under samma period har andelen män som arbetar heltid minskat från 91 procent till 83 procent. Mönstret följer utvecklingen i riket.

Förvärvsarbetande efter sektor

Procentuell fördelning 16- år 2017

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Avser dagbefolkningen d.v.s. arbetar i regionen men kan bo i en annan region.

I Visby tätort arbetar en högre andel av männen i offentlig sektor än på övriga Gotland. De flesta av männen arbetar inom näringslivet medan kvinnorna har en mer jämn fördelning mellan sektorerna. Så ser det ut i länet liksom i riket.

De 20 vanligaste yrkena för kvinnor i länet

Antal och andel (%) av alla yrken* 2017

	Antal	Andel
Undersköterskor	1249	10
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	892	7
Butikspersonal	860	7
Kontorsassistenter och sekreterare	785	6
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	632	5
Vårdbiträden	578	5
Skötare, vårdare och personliga assistenter m.fl.	510	4
Sjuksköterskor	448	4
Skatte- och socialförsäkringshandläggare m.fl.	444	4
Snabbmatspersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.	374	3
Resesäljare, kundtjänstpersonal och receptionister m.fl.	343	3
Städare och hemservicepersonal m.fl.	336	3
Organisationsutvecklare, utredare och HR-specialister m.fl.	318	3
Socialsekreterare och kuratorer m.fl.	181	1
Banktjänstemän och redovisningsekonomer m.fl.	173	1
Kockar och kallskänkor	137	1
Behandlingsassistenter och pastorer	133	1
Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	126	1
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	126	1
Hovmästare, servitörer och bartendrar	119	1
Summa, 20 yrken	8 764	70
Totalt, alla yrken i länet**	12 514	100

Källa: SCB, Yrkesregistret

*Avser yrkesverksamma anställda 16–64 år med bostad i länet.

**Här ingår 510 kvinnor vars yrke klassas som okänt.

De 20 vanligaste yrkena för män i länet

Antal och andel (%) av alla yrken* 2017

	Antal	Andel
Snickare, murare och anläggningsarbetare	738	6
Butikspersonal	618	5
Lastbils- och bussförare	422	3
Fordonsmekaniker och reparatörer m.fl.	365	3
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	363	3
Städledare och fastighetsskötare m.fl.	292	2
Drift-, support- och nätverkstekniker m.fl.	261	2
Installations- och industrielektriker m.fl.	232	2
Maskinförare	228	2
Snabbmatspersonal, köks- och restaurangbiträden m.fl.	227	2
Takmontörer, golvläggare och VVS-montörer m.fl.	224	2
Ingenjörer och tekniker	218	2
Skötare, vårdare och personliga assistenter m.fl.	216	2
Skatte- och socialförsäkringshandläggare m.fl.	213	2
Försäkringsrådgivare, företagssäljare och inköpare m.fl.	199	2
Organisationsutvecklare, utredare och HR-specialister m.fl.	195	2
Tidningsdistributörer, vaktmästare och övriga servicearbetare	190	2
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	186	2
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	181	1
Kockar och kallskänkor	170	1
Summa, 20 yrken	5 738	47
Totalt, alla yrken i länet*	12 119	100

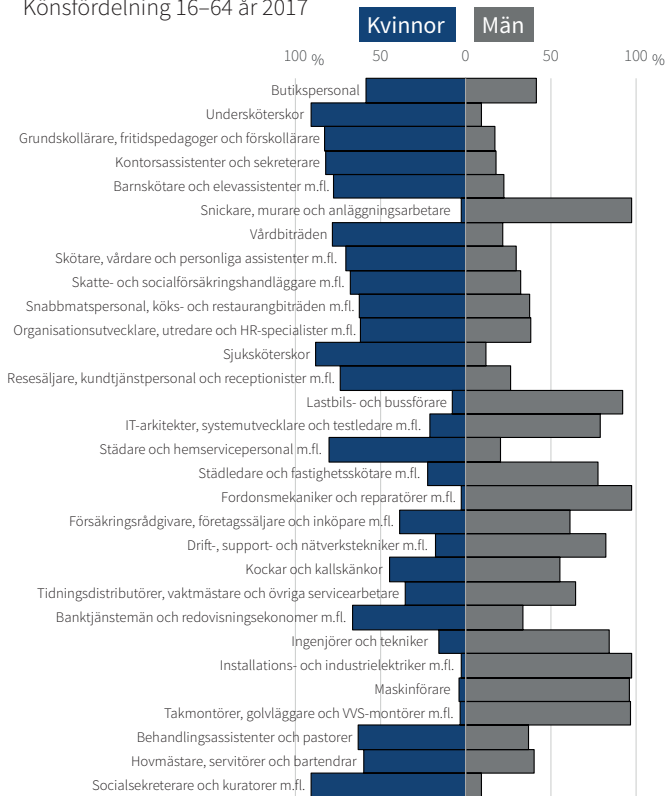
Källa: SCB, Yrkesregistret

*Avser yrkesverksamma anställda 16–64 år med bostad i länet.

**Här ingår 847 män vars yrke klassas som okänt.

De 30 vanligaste yrkena i länet

Könsfördelning 16–64 år 2017

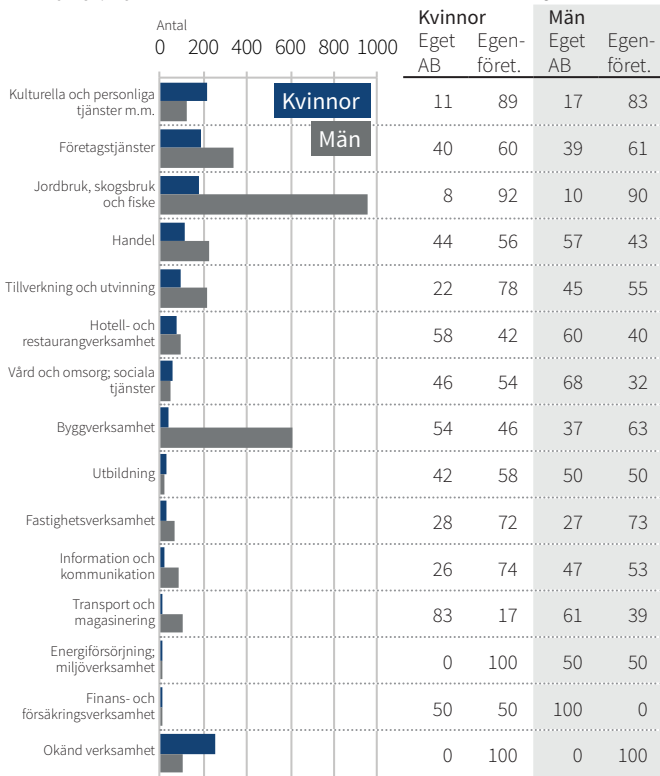

Källa: SCB; Yrkesregistret

Egna företagare i länet efter näringsgren

16- år. 2017

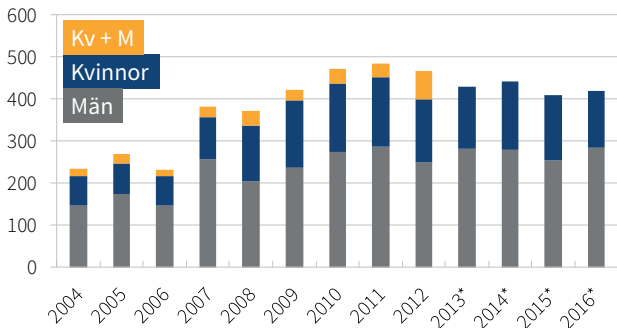
Procentuell fördelning

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Nystartade företag efter form av ledning

Antal i länet

Källa: Tillväxtanalys

Före 2007 ingick ej branschgrupperna jord-, skogsbruk och fiske samt fastighetstjänster. Sedan 2010 ingår även personer över 65 år som startar eller driver företag.

* Uppgifter om gemensam ledning saknas p.g.a. källa/insamlingsmetod.

Nystartade företag efter form av ledning

Antal och könsfördelning (%) 2017

	Länet		Riket	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Antal	140	237	21 760	46 059
Procentuell fördelning	37	63	32	68

Källa: Tillväxtanalys

Egna företagare i länet efter bolagsform

16- år. Antal 2017

	Kvinnor		Män	
	Företagare i eget AB	Egenföretagare	Företagare i eget AB	Egenföretagare
Länet	312	1 008	926	2 068
Riket	43 634	104 030	145 178	179 462

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Pendling till arbetet

Antal 16- år som pendlar över länsgränsen 2017

	Inpendlare		Utpendlare		Bor och arbetar i länet	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
2017	499	685	913	1 299	13 079	13 510
2013	506	532	888	1 457	12 612	12 950
2012	489	550	876	1 358	12 665	13 013
2011	465	509	835	1 346	12 624	13 146
2010	507	559	870	1 336	12 341	12 603
2007	448	481	743	1 301	12 462	12 581
2004	402	519	651	1 156	12 220	12 400

Källa: SCB, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Fler män än kvinnor pendlar in till länet och ut från länet. Både för kvinnor och män är antalet utpendlingar fler än antalet inpendlingar. De flesta män och kvinnor bor och arbetar i länet.

Arbetsökande

Andel (%) av befolkningen i åldern 20–64 år 2018

	Öppet arbetslösa		I program med aktivitetsstöd	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	2,2	2,4	2,1	2,5
Länet 2014	2,9	3,5	3,4	3,7
Länet 2012	3,7	3,7	3,5	3,6
Länet 2011	3,4	3,6	2,9	2,9
Länet 2010	3,5	3,8	3,0	3,0
Länet 2008	2,9	3,3	1,5	1,5
Länet 2006	4,3	4,5	2,9	3,0
Riket	3,0	3,2	2,6	2,8

Källa: Arbetsförmedlingen och SCB

En högre andel män än kvinnor är öppet arbetslösa och är i program med aktivitetsstöd. Detta gäller i länet liksom i riket.

Deltidsarbetslösa och timanställda

Genomsnittligt antal per månad i åldern 20–64 år 2018

	Deltidsarbetslösa		Timanställda*	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	84	40	151	92
Riket	13 512	6 881	20 949	12 930

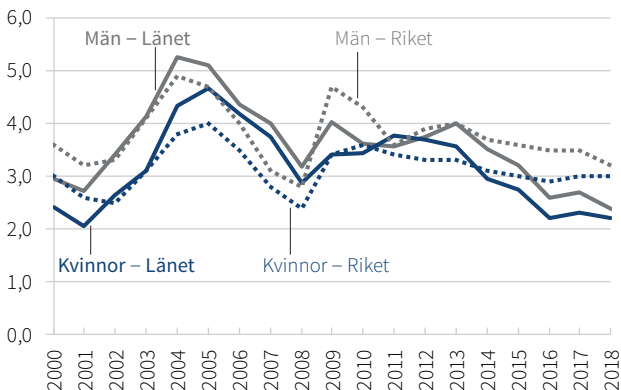
Källa: Arbetsförmedlingen

*Timanställda som också är inskrivna hos Arbetsförmedlingen.

Fler kvinnor än män är deltidarbetslösa och timanställda. Detta gäller i länet liksom i riket.

Öppet arbetslösa

Andel (%) av befolkningen 20–64 år 2000–2018

Källa: Arbetsförmedlingen och SCB

Den öppna arbetslösheten ligger 2018 på en något lägre nivå än i början av 2000-talet. Män i länet har en högre öppen arbetslöshet än kvinnor under perioden, förutom år 2011. För kvinnor och män i länet har variationen under åren följt rikets.

Delmål 3:

Jämställd utbildning

Utbildning

Avgångna från gymnasieskolan i länet

Procentuell fördelning 2017/2018

Program	Kvinnor	Män
Hantverk	100	0
Barn och fritid	89	11
Hotell och turism	86	14
Vård och omsorg	86	14
Samhällsvetenskap	72	28
Humanistiska	71	29
Handel och administration	60	40
Estetiska	59	41
Naturvetenskap	55	45
Ekonomi	48	52
Naturbruk	47	53
Restaurang och livsmedel	36	64
Riksrekryterande utbildningar	29	71
Fordon och transport	25	75
Teknik	8	92
Bygg och anläggning	0	100
El och energi	0	100
VS och fastighet	0	100
Totalt	49	51

Källa: Skolverket

Samtliga elever som har tagit ett examensbevis, ett studiebevis om minst 2500 poäng eller fått ett diploma från IB (International Baccalaureate) ingår. Uppgifterna avser elever som går i skola i länet.

Gymnasieskolan är stark könsuppdelad. Av de arton program som finns i länet är det endast fem som har en jämn könsfördelning, d.v.s. minst 40 procent av vardera könet. Dessa program är handel och administration, estetiska, naturvetenskap, ekonomi och naturbruk.

Befolkningens utbildningsnivå

25–44 år. Procentuell fördelning 2018

	För-gymnasial utbildning		Gymnasial utbildning		Efter-gymnasial utbildning		Uppgift saknas	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Visby tätort	8	12	42	55	48	29	2	3
Övriga Gotland	8	13	42	54	48	31	2	2
Länet	8	13	42	54	48	30	2	3
Länet 2014	8	12	45	56	31	30	1	2
Länet 2010	9	13	49	58	41	28	1	1
Länet 2008	9	13	52	59	38	27	1	1
Riket	8	11	34	44	55	41	3	4

Källa: SCB, Utbildningsregistret

Kvinnor har i högre utsträckning en eftergymnasial utbildning än män. Så ser det ut i Visby tätort, på övriga Gotland, i länet och i riket. Andelen med högst gymnasieutbildning är högre i länet än i riket, och högre bland män än bland kvinnor. Andelen eftergymnasieutbildade i länet ligger på lägre nivå i jämförelse med riket.

Befolkningens utbildningsnivå

45–64 år. Procentuell fördelning 2018

	För-gymnasial utbildning		Gymnasial utbildning		Efter-gymnasial utbildning		Uppgift saknas	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Visby tätort	10	17	51	56	38	26	0	1
Övriga Gotland	10	16	51	57	38	27	1	1
Länet	10	16	51	56	38	26	1	1
Länet 2014	13	21	52	55	34	24	0	0
Länet 2010	9	13	49	58	41	28	1	1
Länet 2008	9	13	52	59	38	27	1	1
Riket	11	15	45	50	43	34	1	1

Källa: SCB, Utbildningsregistret

Utbildningsnivån för befolkningen 45–64 år följer samma mönster som utbildningsnivån för befolkningen i åldern 25–44 år. I jämförelse med åldersgruppen 25–44 år ligger andelen som gått förgymnasial utbildning på högre nivåer och de som gått gymnasial och eftergymnasial utbildning på lägre nivå.

Behörighet till vidare studier för de som avslutat studierna

Andel (%) av alla i respektive kull 2017/2018

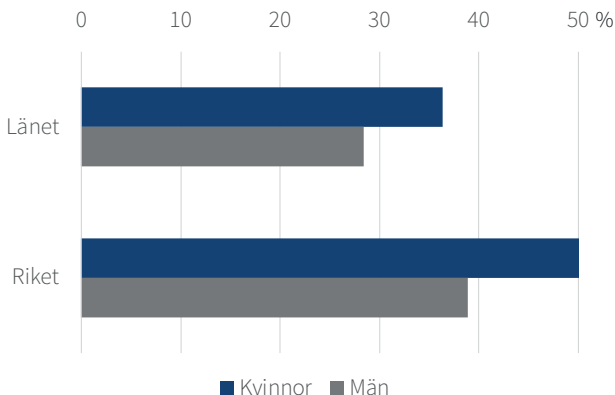
	Till gymnasieskolan		Till universitet och högskola	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	88	79	80	60
Riket	87	82	81	66

Källa: Skolverket

Grundskolan: Andel behöriga till ett yrkesförberedande program. För grundskolan ingår elever som läst enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet. För gymnasieskolan ingår elever som tagit en examen eller ett studiebevis om minst 2500 poäng från ett nationellt program på gymnasieskolan.

Påbörjade högskolestudier

Andel (%) elever med gymnasieexamen 2014/2015 som påbörjat högskolestudier till och med 2017/2018

Källa: SCB, Högskoleregistret, Regionala paket

Delmål 4:

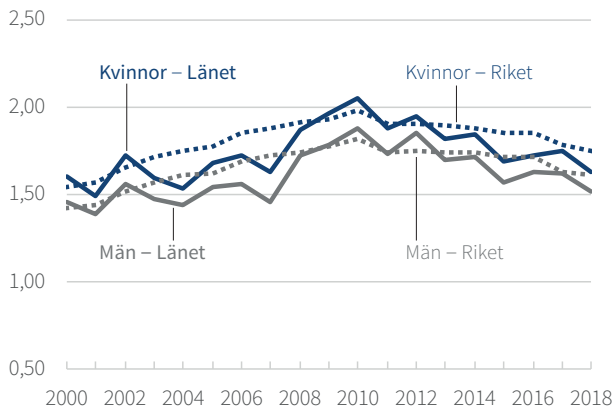
Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Barn och familj

Födda barn per kvinna respektive man

Antal barn per kvinna respektive man 2000–2018

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Fruksamheten är högre idag än i början på 2000-talet. Högst var fruktsamheten 2010. Då var antal födda barn/kvinna 2,05 i länet och 1,88 i riket. År 2018 var antal födda barn/kvinna 1,63 i länet och 1,75 i riket. För män var motsvarande siffror 1,52 i länet och 1,61 i riket.

Användning av föräldraförsäkringen

2011, 2014, 2018

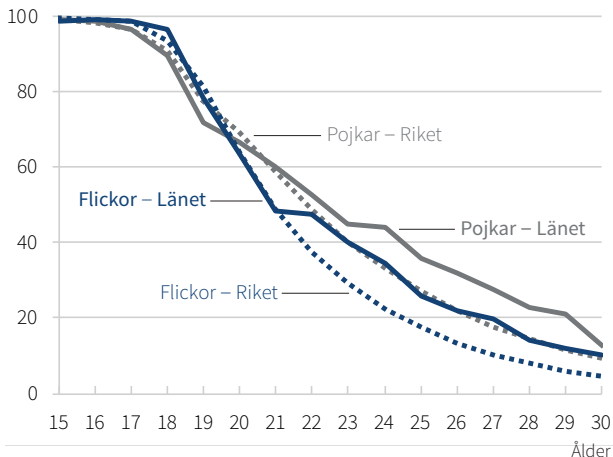
	2011		2014		2018	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Personer som använt försäkringen, könsfördelning (%)						
Föräldrapenning vid barns födelse						
Länet	55	45	53	47	54	46
Riket	56	44	56	45	54	46
Tillfällig vård av barn						
Länet	57	43	56	44	55	45
Riket	58	42	57	43	56	44
Uttagna nettodagar, könsfördelning (%)						
Föräldrapenning vid barns födelse						
Länet	74	26	73	27	70	30
Riket	76	24	75	25	71	29
Tillfällig vård av barn						
Länet	62	38	61	39	60	40
Riket	64	36	63	37	62	38

Källa: Försäkringskassan

Kvinnor använder föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning i större utsträckning än män. Länets fördelning ligger i nivå med rikets.

Unga som bor kvar hos föräldrar

Andel (%) i respektive ålder 2018

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

I länet bor både pojkar och flickor hemma längre hos sina föräldrar än i riket. Från 20 års ålder flyttar flickor hemifrån i större utsträckning än pojkar. År 2018 bodde 48 procent av de 21-åriga flickorna i länet kvar hos sina föräldrar. För pojkarna var motsvarande andel 60 procent.

Hushåll efter hushållstyp

Procentuell fördelning samt antal i 1 000-tal 2018

	Länet	Riket
Ensamstående kvinna utan barn	22	20
Ensamstående man utan barn	19	19
Ensamstående kvinna med barn	5	5
Ensamstående man med barn	2	2
Sammanboende utan barn	25	24
Sammanboende med barn	20	22
Övriga hushåll utan barn	4	4
Övriga hushåll med barn	3	3
Summa %	100	100
Antal, 1 000-tal	28	4 657

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Hushåll utgörs av alla personer folkbokförda i samma bostad. Hushållstyp anger hushållets sammansättning. En person definieras som barn, oavsett ålder, om den ingår i ett hushåll tillsammans med minst en av sina föräldrar och inte har egna barn i samma hushåll. Övriga hushåll innehåller minst en övrig person, exempelvis inneboende.

Hushåll efter hushållstyp och antal barn

Procentuell fördelning 2018

		Inga barn	1 barn	2 barn	3+ barn	Summa %
Länet						
Ensamstående	Kvinnor	81	12	6	2	100
	Män	90	6	3	1	100
Sammanboende		56	17	19	8	100
Övriga hushåll		52	20	16	12	100
Riket						
Ensamstående	Kvinnor	79	12	6	3	100
	Män	91	6	3	1	100
Sammanboende		52	17	22	9	100
Övriga hushåll		55	17	15	12	100

Källa: SCB, Befolkningsstatistik

Befolkningen 65+ år i ordinärt boende med beviljad hemtjänst

Antal 2018

	65–79 år		80+ år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	217	192	604	312
Riket	38 731	29 819	102 899	48 682

Källa: Socialstyrelsen

A large, stylized graphic of an orange slice, rendered in shades of orange and white, occupies the background of the page. The slice is cut into several segments, with a central core and visible seeds. The overall aesthetic is clean and modern.

Delmål 5:

Jämställd hälsa

Hälsa

Ohälsotalet

Antal dagar per år för personer 20–64 år

	2018		2017		2014		2012	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	34	24	36	25	36	26	35	25
Riket	32	21	34	22	33	22	35	24

Källa: Försäkringskassan

Ohälsotalet är ett mått på hur många dagar under en tolv månadersperiod som försäkringskassan betalar ut ersättning vid nedsatt arbetsförmåga i förhållande till antalet försäkrade. I ohälsotalet ingår sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning och aktivitetsersättning. Måttet baseras på antal utbetalda nettodagar.

Kvinnor har ett högre ohälsotal än män. Så ser det ut både i länet och i riket, under åren 2012–2018. Ohälsotalet är lägre 2018 än tidigare år.

Anmälda arbetsolyckor

Antal efter åldergrupp 2018

	20–24 år		55–64 år		20–64 år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	..	11	19	17	55	92
Riket	1448	2608	3059	3366	13257	18665

Källa: Arbetsmiljöverket

Anmälda arbetsjukdomar

Antal efter åldergrupp 2018

	20–24 år		55–64 år		20–64 år	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	14	9
Riket	260	164	1322	998	5475	3286

Källa: Arbetsmiljöverket

Pågående sjukfall efter antal dagar

Antal personer 20–64 år med sjukpenning eller rehabiliteringspenning december 2018

	Samtliga dagar		180 dagar och mer	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	639	328	278	139
Riket	117 394	61 272	63 604	31 420

Källa: Försäkringskassan

Avser sjuk- eller rehabiliteringspenning. Ett pågående sjukfall är en sammanhängande period under vilken en person får sjukpenning och/eller rehabiliteringspenning. En individ som har en anställning måste vara sjukskriven i minst 15 dagar för att komma med i denna statistik, då arbetsgivaren betalar ut sjuklönen fram till och med dag 14.

Kvinnor har ungefär dubbelt så många dagar med pågående sjukfall som män har. Så ser det ut i länet och i riket.

Sjuk- och aktivitetsersättning

Andel (%) av alla i respektive åldersgrupp december 2018

	Andel (%)						Förändring sedan 2016 i procentenheter	
	55-59 år		60-64 år		20-64 år		20-64 år	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
Länet	12	8	16	11	7	5	-1	-1
Riket	13	8	18	12	6	4	0	0

Källa: Försäkringskassan

Andel personer med sjukersättning eller aktivitetsersättning vid ordinarie månadsutbetalning.

Mottagare av närståendepenning

Antal 2018

	Vårdare		Nettodagar	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Länet	106	31	1 180	347
Riket	12 210	4 773	126 098	49 231

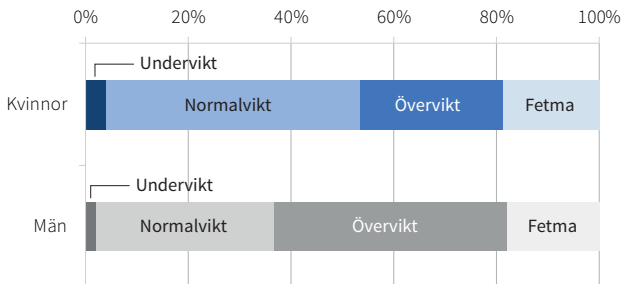
Källa: Försäkringskassan

Närståendepenning är ersättning till den som vårdar en nära anhörig som är svårt sjuk.

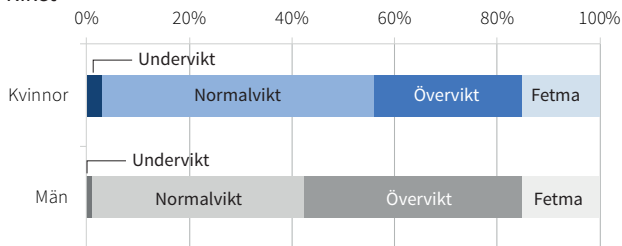
Befolkningen efter vikt

16–84 år. Procentuell fördelning 2015–2018

Länet

Riket

Fetma BMI 30 och över

Övervikt BMI 25-29.9

Normal vikt BMI 18,5-24,9

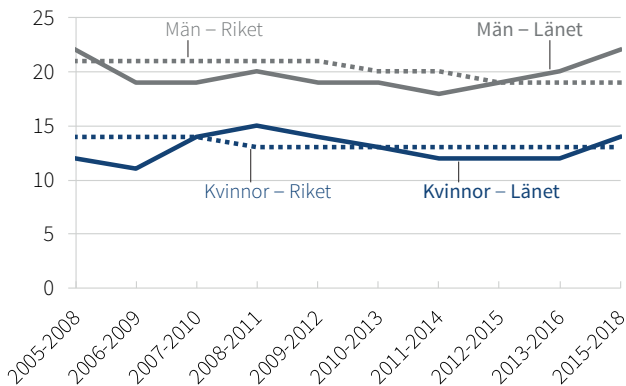
Undervikt BMI 18,4 och under

Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten

Nationella folkhälsoenkäten är en urvalsundersökning, värden presenteras i 4-årsmedelvärden.

Befolkning med riskabla alkoholvanor

Personer 16–84 år. Andel (%) för respektive 4-års intervall
2005–2008 till 2015–2018

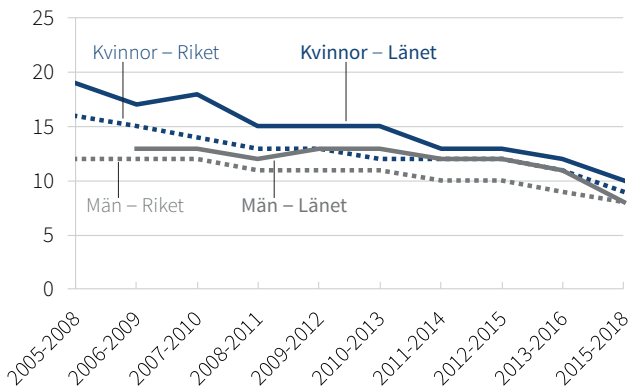
Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten

Riskabla alkoholvanor är ett sätt att konsumera alkohol som ökar risken för sociala och medicinska skadeverkningar.

Nationella folkhälsoenkäten är en urvalsundersökning, presenteras som 4-års medelvärden.

Befolkning som röker dagligen

Personer 16–84 år. Andel (%) för respektive 4-års intervall
2005-2008 till 2015-2018

Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten

Nationella folkhälsoenkäten är en urvalsundersökning, presenteras som 4-års medelvärden.

Delmål 6:

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Våld

Anmälda misshandelsbrott mot kvinnor

Antal per 100 000 av medelfolkmängden 2018. 18+ år

	Av bekant, i nära relation med offret		Av bekant, ej i nära relation med offret		Av obekant	
	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus
Länet	31	61	29	58	36	19
Polisregion Stockholm	21	125	30	76	45	35
Riket	18	113	29	65	31	26

Källa: BRÅ

Kvinnor löper störst risk att bli utsatta för misshandelsbrott inomhus av en bekant.

Anmälda misshandelsbrott mot män

Antal per 100 000 av medelfolkmängden 2018. 18+ år

	Av bekant, i nära relation med offret		Av bekant, ej i nära relation med offret		Av obekant	
	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus
Länet	3	15	73	53	110	48
Polisregion Stockholm	5	32	47	64	168	75
Riket	4	22	48	57	119	53

Källa: BRÅ

Störst risk för män att bli utsatt för misshandel är utomhus av en obekant. Detta gäller för länet, polisregion Stockholm och även i riket. Män i länet utsätts i större utsträckning utomhus av en person som är bekant, ej i nära relation, än män i polisregion Stockholm och riket.

Urval av anmälda brott mot frihet och frid

Antal och antal per 100 000 inv 2018

	Länet		Polisregion Stockholm		Riket	
	Antal per 100 000		Antal per 100 000		Antal per 100 000	
	Antal	inv	Antal	inv	Antal	inv
Grov kvinnofridskränkning (ingår även i hotbrott)	14	24	660	28	1 744	17
Grov fridskränkning (ingår även i hotbrott)	37	63	611	26	1 712	17
mot flicka under 18 år	19	32	236	10	665	7
mot pojke under 18 år	15	25	255	11	720	7
mot kvinna 18 år eller äldre	2	3	77	3	206	2
mot man 18 år eller äldre	1	2	43	2	121	1
Olaga förföljelse (ingår även i hotbrott)	5	8	190	8	709	7
mot flicka under 18 år	-	-	8	0	50	-
mot pojke under 18 år	-	-	1	0	12	-
mot kvinna 18 år eller äldre	4	7	134	6	523	5
mot man 18 år eller äldre	1	2	47	2	124	1
Olaga hot	191	324	13 121	550	53 685	528
mot flicka under 18 år	16	27	710	30	3 316	33
mot pojke under 18 år	6	10	879	37	4 193	41
mot kvinna 18 år eller äldre	62	105	5 088	213	20 375	200
mot man 18 år eller äldre	85	144	5 357	225	20 855	205
mot grupp	22	37	1 087	46	4 946	49
Ofredande	236	401	12 913	541	51 474	506
mot flicka under 18 år	9	15	658	28	3 901	38
mot pojke under 18 år	9	15	494	21	2 121	21
mot kvinna 18 år eller äldre	120	204	6 754	283	26 471	260
mot man 18 år eller äldre	62	105	3 950	166	15 286	150
mot grupp	36	61	1 057	44	3 695	36

Källa: BRÅ

Anmälda sexualbrott efter brottstyp

Antal och antal per 100 000 invånare 2018

	Antal		Antal per 100 000 inv	
	Länet	Riket	Länet	Riket
Människohandel för sexuella ändamål	-	93	-	1
Våldtäkt inkl. grov	38	7 958	64	78
Sexuellt tvång, utnyttjande m.m.	8	1 634	14	16
Sexuellt utnyttjande av barn under 15 år	2	219	3	2
Sexuellt utnyttjande av barn 15-17 år	-	33	-	0
Sexuellt övergrepp mot barn under 15 år	4	882	7	9
Sexuellt övergrepp mot barn 15-17 år	-	42	-	0
Kontakt med barn i sexuellt syfte, sk. "grooming"	-	188	-	2
Utnyttjande av barn under 18 år för sexuell posering, inkl grov	18	876	31	9
Köp av sexuell handling av barn under 18 år	19	131	32	1
Sexuellt ofredande	111	10 631	188	104
Exhibitionism	5	819	8	8
Köp av sexuell tjänst	1	848	2	8
Koppleri, grovt koppleri	-	182	-	2
Barnpornografibrott	5	915	8	9

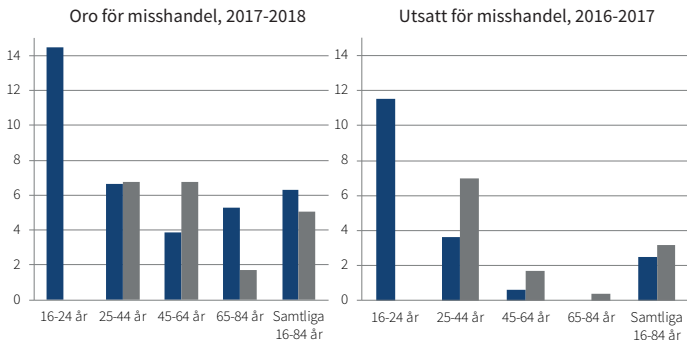
Källa: BRÅ

Könsredovisning är ej tillgänglig. Med sexualbrott avses här brott mot BrB 6 kap samt barnpornografibrott, sexköpsbrott och människohandel för sexuella ändamål (trafficking). Sexualbrott är generellt sett brott med ett stort mörkertal. Brott som begås i det privata och där offret och förövaren är bekanta anmäls i mindre utsträckning. Mörkertalet är också större om offret är barn eller en ung person och speciellt om brotten begås inom familjen. Enskilda fall på Gotland kan trycka upp statistiken jämfört med andra regioner då populationen är förhållandevis liten.

Oro för våld och faktiskt våld i länet

Medelvärde i procent för perioden, efter åldersgrupp

Kvinnor Män

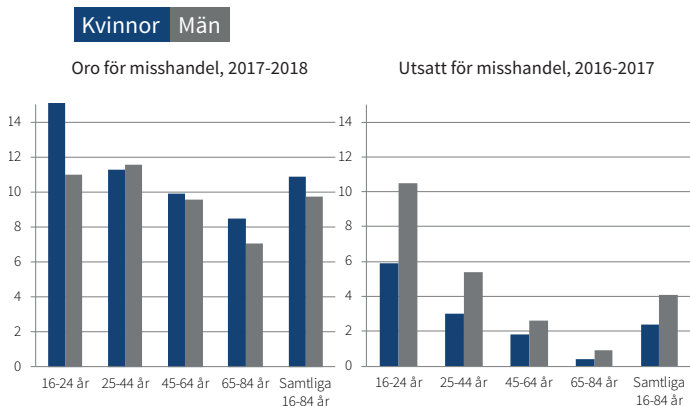
Källa: BRÅ, Nationella trygghetsundersökningen (NTU)

Det saknas statistik för vissa ålderskategorier p.g.a. för få svarande

I länet är det i åldern 65–84 år som skillnaden mellan könen huruvida man oroar sig för att bli utsatt för misshandel eller ej är störst. Störst skillnad i utsatthet mellan könen finns i åldersgruppen 25–44 år, där män blir mer utsatta för misshandel än kvinnor.

Oro för våld och faktiskt våld i riket

Medelvärde i procent för perioden, efter åldersgrupp

Källa: BRÅ, Nationella trygghetsundersökningen (NTU)

I riket är det kvinnor i åldersgruppen 16–24 år som oroar sig mest för att bli utsatta för våld. Män i samma åldersgrupp är de som blir mest utsatta för misshandel.

Vill du veta mer om jämställdhet?

Har du frågor om den här publikationen eller om Länsstyrelsen i Gotlands läns jämställdhetsarbete kan du kontakta oss.

www.lansstyrelsen.se/gotland

Söker du fakta om jämställdhet, praktiska exempel och konkreta verktyg kan du vända dig till Jämställ.nu som är ett samarbete mellan Jämställdhetsmyndigheten, länsstyrelserna, Sveriges kommuner och landsting, Svenska ESF-rådet och Vinnova.

www.jamstall.nu

Jämställdhetsmyndigheten, som inrättades 1 januari 2018, ska säkerställa att regeringens jämställdhetspolitiska prioriteringar får genomslag genom att bidra till ett effektivt genomförande av jämställdhetspolitiken. Jämställdhetsmyndigheten ska ha en nära samverkan med andra statliga myndigheter, samt med kommuner, landsting, regioner, det civila samhället och näringslivet. Jämställdhetsmyndighetens uppgift är att samordna, följa upp och på olika sätt ge stöd inom jämställdhetens områden.

www.jamstalldhetsmyndigheten.se

Teckenförklaring till tabellerna

- = Inget finns att redovisa (värdet 0)

0 = Uppgift mindre än hälften av den använda enheten (avrundat till 0)

.. = Uppgift inte tillgänglig, har rökjanderisk eller för osäker för att anges

. = Uppgift kan inte förekomma

Mål för jämställdhetspolitiken

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv.

Följande delmål anger inriktningen av regeringens politik:

En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.

Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.

Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.

Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Hur kan er verksamhet bidra till att uppfylla dessa mål?